HalmstadBudet

Ett nyhetsbrev till Gamla Halmstads medlemmar Årg. 15 Nr 1/2020

När färjan kom till Halmstad 1960

Att komma till Jylland var vid den här tiden verkligt exotiskt och främmande

Sommaren 1960 rådde en färjefeber i Halmstad. Bonnierägda Lion Ferry satte in färjan *Prins Bertil* på linjen Halmstad-Århus. Över 30.000 människor mötte upp i färjeläget på Söder och längs Nissan då färjan anlände den 12 juni. Allt vad staden hade av honoratiores är på plats.

Redan ute till havs möttes *Prins Bertil* av lågflygande stridsflygplan modell Lansen från F14. På Nissan väntade fritidsbåtar, kanotister och roddare. I färjeläget fanns kör, orkester och folkdanslag. Stadsfullmäktiges ordförande Gustaf Högstedt och Århus borgmästare Bernhard Jensen höll tal samt klippte blågula och rödvita band. Lasse Dahlqvist underhöll och ett stort fyrverkeri smälldes av. Det var fest i staden!

Prins Bertil avgick sedan varje dag klockan 07:20 från Halmstad och kom fram till Århus kl 14:00. Tre timmar senare vände färjan hemåt och var till-

fortsättning på nästa sida….

Vårmöte

Program: Hotell Tylösand firar 100 år i år
Föreläsning av Elisabeth Haglund
Filmvisning

Mötet är inställt på grund av Coronasmittan

Det var år 1920 som AB Tylösands Havsbad bildades. Temat är 100 år av kärlek. På berget intill Hotell Tylösand finns ett nyuppsatt hjärta för att symbolisera detta och dessutom i Hotellet en utställning med text och bilder med en tidsresa över de 100 åren. Denna utställning pågår hela året.

baka i hemmahamnen kl 23:30. Där vilade hon till nästa morgon.

Under sommaren passade många Halmstadbor på att göra en dagsresa till Århus. Ombord njöt de av ”det kolde bord” samt drack danskt öl och dansk snaps. Att komma till Jylland var vid den här tiden verkligt exotiskt och främmande. Resandet var fortfarande ganska outvecklat efter andra världskriget.

I Århus shoppade många och en del begav sig till friluftsmuseet ”Den gamle by”. Timmarna iland gick fort och sedan väntade åter lite drygt sex timmar till havs. Ombord var det då ofta underhållning och dans.

För det mesta var vädret soligt och lugnt och då njöt passagerarna på däck. När det blåste rullade och stampade *Prins Bertil* ordentligt och många blev sjösjuka. Vid ett tillfälle 1960 var tillståndet hos passagerarna så dåligt att befälhavaren vände tillbaka och satte iland dem. Sedan seglade han vidare till Århus med lastbilarna.

I och med förbindelsen till Århus kändes det som ”kontinenten”, man sade så om Europas fastland, hade kommit betydligt närmare Halmstad. Om några år kom många att våga sig ut på bilsemester inte bara i Danmark utan ännu längre söderöver. Den första perioden med färjetrafik från Halmstad tog slut 1966. Rederiet Lion Ferry fortsatte däremot att ha sitt säte här. Under några år i början av 1970-talet räknades det som Sveriges största färjerederi. Många halmstadbor arbetade på kontoret eller ute på färjorna. Verksamheten lades ner 1982. Namnet Lion Ferry återkom 1985-1998 men var då en del av Stena Lines verksamhet.

Anders Bergenek
Foto: Göte Karlsson

Spanska sjukan lamslog Halmstad

Året 1918 var en dyster tid. Det första världskriget gick på sitt femte år Bland de soldaterna härjade en influensa kallad ”Spanska sjukan” som skulle visa sig kräva ännu fler dödsoffer än själva kriget. Sjukdomen orsakades av ett influensavirus som idag har beteckningen H1N1. Virus var inte upptäckta 1918 och det fanns inga botemedel.

Den 18 juli 1918 meddelades att två kvinnor i Halmstad låg sjuka i influensa som de hade fått i samband med ett besök i Göteborg. En knapp vecka senare drabbades soldater på Hallands regemente. Provinsialläkaren Aurelius anmälde till myndigheterna att spanska sjukan hade nått Halmstad.

I slutet av juli och början av augusti spred sig influensan snabbt bland soldaterna på två kompanier på Hallands regemente. Ute i staden Halmstad hade då ett par hundra personer insjuknat. Medicinalstyrelsen i Stockholm rekommenderade att höstterminens skolstart skulle flyttas fram för att bromsa spridningen. Stadsläkaren O. Ekecrantz ansåg emellertid inte att detta var nödvändigt i Halmstad.

I slutet av augusti inträffade det första dödsfallet i Halmstad. Det var toffelmakaren Karl August Lindell som påträffades död i sin lägenhet efter att ha legat i influensa i två veckor. Bara några dagar senare avled en 16-årig flicka. Influensaepidemin började ta en allvarlig vändning

I september bröt sjukdomen ut en andra omgång på regementet.

Situationen förvärrades snabbt och man tvingades lägga influensasjuka soldater i gymnastiksalen och på delar av ordinarie kompanier eftersom det militära sjukhuset var fullt. Flera av de insjuknade soldaterna avled också.

I staden var skolor, restauranger och biografer fortfarande öppna. I slutet av september spreds dock influensan snabbt bland invånarna och länsstyrelsen beslutade att förbjuda folksamlingar, nöjen, dans med mera. Även skolorna fick stänga i början av oktober.

I oktober och november kulminerade epidemin i Halmstad. Antalet insjuknade var stort och dödsfallen kom tätt. Mot slutet av oktober minskade antalet. I mitten av november hävde länsstyrelsen förbudet mot nöjessammankomster. Dödstalen fortsatte dock att vara höga ytterligare en tid. I december förekom enstaka nya sjukdoms- och dödsfall.

Under perioden juli – december 1918 registrerades i Halmstad cirka 3600 fall av spanska sjukan. Det innebar att knappt 20 % av befolkningen drabbades. Antalet döda i sjukdomen var 136 stycken. Unga, starka personer med livet framför sig rycktes bort. Barn förlorade sina föräldrar. Några familjer drabbades av flera dödsfall. Sorgen vilade tung över Halmstad under hösten 1918.

Anders Bergenek

Under ett års tid har vi arbetat med att skanna in och digitalisera alla Gamla Halmstads årsböcker. Det projektet är nu klart och alla böcker finns på medlemsportalen och är tillgängliga att läsa för alla medlemmar som skaffar konto dit.

På medlemsportalen ligger också Sven Aremars fyra böcker om Halmstad. Skanningen av böcker kommer att fortsätta, Halmstads historia i tre delar kommer att läggas ut och även flera adresskalendrar som skänkts till föreningen av KB Bjerings arvingar. Jag tycker detta är en värdefull medlemsförmån som jag hoppas många kommer att utnyttja.

Något som varit mindre roligt är att kansliet är flyttat till Kungsgatan 25. Föreningen har haft sitt kansli på Fredsgatan 5 sedan 1990, men i december blev föreningen kontaktad av Destination Halmstad som meddelade att deras medarbetare som jobbar med SM-veckan skulle flytta in i vår lokal. Eftersom det inte finns något hyreskontrakt på vår lokal fick vi bara acceptera faktum, men som ersättning blev vi erbjudna den lokal på Kungsgatan 25 där vi nu finns. Där får vi vara till i höst sedan måste vi flytta igen, kanske kan vi komma tillbaka till vår gamla lokal.

Bo Keck heter

Under 2019 har styrelsen i stiftelsen Mellgrenska huset undersökt vilket skydd det finns för byggnaden och kommit fram till att det finns ett bra skydd både för fastighetens utseende och för en rivning. När detta nu står klart har styrelsen startat en process för att få till stånd en försäljning av Mellgrenska huset.

Ser vi på försäljningen av Gula villan så kan man konstatera att huset blivit väl omhändertaget och mer resurser har lagts på huset än vad stiftelsen hade haft möjlighet att göra. Troligen kommer en försäljning av Mellgrenska huset att ske under året och då skall vi se till att det blir en ägare som kan lägga mer resurser på fastigheten än vad stiftelsen kan göra.

I den oroliga tid vi lever i just nu har vi beslutat att ställa in vårmötet. Vi har många medlemmar som finns riskgruppen för coronavirus och det hade varit oansvarigt att samla medlemmarna till ett möte där man riskerar att bli smittad av detta virus.

Jag hoppas alla ni som är medlemmar är försiktiga med sociala kontakter och tar väl hand om er så länge vi har denna pandemi med Corona eller Covid 19 virus.

Varför inte skaffa ett konto i medlemsportalen och leta upp några intressanta artiklar i föreningens äldre årsböcker. Det är bara att söka på det ämne man är intresserad av så kommer en träfflista på alla artiklar som handlar om detta.

Sven Johansson

Medlemsportalen är till för medlemmarna
Här får du åtkomst till årsböckerna

Nu finns Gamla Halmstads årsböcker 1924-2019 på medlemsportalen. Därmed kan alla som är medlemmar i föreningen få åtkomst till alla årsböckerna.

Har ni skaffat konto för att se Hallandsposten 1910-1930 så är det samma inloggning till årsböckerna. Vi har också lagt upp några böcker i serien Industrihistoria och även en del andra Halmstadböcker och fler böcker kommer att publiceras efter hand.

Alla böcker är publicerade i pdf-format och är sökbara. Detta är en medlemsförmån som vi hoppas många medlemmar skall utnyttja, det finns en stor kunskapsbank när det gäller Halmstadhistoria i årsböckerna.

Har ni inget konto ännu kan ni ansöka om det via hemsidan och länken till medlemsportalen.

Sven Johansson

Föreningens kansli är flyttat

Kansliet har flyttat till Kungsgatan 25. Det finns en porttelefon där man får trycka sig fram för att välja Föreningen Gamla Halmstad och kansliet finns på Plan 3. På grund av Coronaviruset är kansliet stängt tills vidare men vi finns tillgängliga på vårt vanliga telefonnummer 035– 21 40 40. Dit är ni välkomna att ringa om ni har några frågor.

Avs:
Föreningen Gamla Halmstad
Kungsgatan 25
302 46 Halmstad

B **Posttidning**

Vi hälsar nya medlemmar hjärtligt välkomna!

Adamsson, Michael, Halmstad
Ahlgren, Lars-Göran, Åled
Ahlzén, Kristina, Källby
Almén, Johan, Halmstad
Alphonse, Mikael Anthony, Halmstad
Andersson, Hans-Olof, Halmstad
Andersson, Håkan, Halmstad
Andersson, Rune, Halmstad
Andersson, Stefan, Åled
Andreasson, Agneta, Oskarström
Arnström-Hamilton, Peter, Saltsjö-Boo
Arvidsson, Halina, Halmstad
Bengtsson, Jonas, Halmstad
Bengtsson, Kerstin, Halmstad
Bengtsson, Lennart, Halmstad
Berggren, Kenneth, Sävsjö
Bergman, Andreas, Halmstad
Bergquist, Kerstin, Göteborg
Bergström, Patrik, Halmstad
Bergström, Thomas, Gullbrandstorp
Boajé, Anders, Ekerö
Book Jakobsson, Camilla, Halmstad
Bäck, Gunilla, Halmstad
Cederleuf, Patrik, Harplinge
Corless, Ulrika, Stockholm
Dahlgren, Karl-Gustav, Halmstad
Dahlin, Anna, Halmstad
Durrance, Eva, Halmstad
Ejresund, Jesper, Halmstad
Ekeroth, Mattias, Halmstad
Engdahl, Fredrik, Halmstad
Engman, Silvi, Halmstad
Eriksson, Lars, Halmstad
Eriksson, Margareta, Halmstad
Falk, Björn, Visby
Foghed-Gillberg, Synnöve, Halmstad
Forsberg, Per-Olof, Halmstad
Forss, Sarah, Harplinge
Frimodig, Sven, Halmstad
Gustavsson, Henrik, Halmstad
Hagsäter, Erik, Halmstad
Hallands Stugcentral AB, Halmstad
Hansson, Florence, Halmstad
Jansson, Bo Göran, Mölndal
Jedhagen, Susanne, Halmstad
Jepson, Margaretha, Halmstad
Johansson, Bo, Halmstad
Johansson, Claes, Halmstad
Johansson, Kenny, Halmstad
Johansson, Stefan, Halmstad
Johansson, Stig, Halmstad
Jonsson, Sofie, Halmstad
Jönsson, Carl-Johan, Halmstad
Jörgensdotter, Ulrika, Onsala
Kahlow, Göran, Vilshärad
Kanth, Sven-Åke, Vilshärad
Karlsson, Lennart, Gullbrandstorp
Karlsson, Lennart, Gullbrandstorp
Kristiansson, Magnus, Halmstad
Larson, Birgitta, Halmstad
Larsson, Jan, Halmstad
Larsson, Malin, Halmstad
Larsson, Marie-Louise, Halmstad
Larsson, Vincent, Halmstad
Lundkvist, Sara, Halmstad
Lönn, Conny, Halmstad
Magnusson, Ann Margret, Steninge
Magnusson, Karin, Holm
Marketoft, Bengt, Halmstad
Marketoft, Bengt, Halmstad
Martinez, Isabella, Halmstad
Milén, Jan, Halmstad
Nilsson, Anna Carin, Halmstad
Nilsson, Boris, Torup
Nyström, Andreas, Malmö
Olsson, Kenth, Skärholmen
Petersson, Henrik, Halmstad
Petersson, Åsa-Maria, Halmstad
Sandberg, Ingrid, Halmstad
Sivesson-Thorell, Jane, Halmstad
Stag, Mona, Eldsberga
Stare, Lars-Ola, Halmstad
Stillborg, Lise-Lott, Halmstad
Svensson, Anita, Oskarström
Svensson, Sofia, Halmstad
Thoresson, Lina, Halmstad
Unnevall, Peter, Åled
Wiebols, Gunilla, Halmstad
Wikström, Jan-Ove, Halmstad
Winstrand, Ingela, Halmstad
Åberg, Gull-Mari, Halmstad
Östling, Anna, Göteborg
Östling, Maja, Göteborg

Stödjande medlem

Anhörig till medlem kan bli stödmedlem. Sätt in 50 kr på bg: 308-5081. Swishkonto: 123 107 73 95. Årsbok och HalmstadBudet erhålles endast av fullvärdig medlem. V. g ange namn och medlemsnummer på fullvärdig medlem vid betalning.

Hemsidan och Facebook

Vår ambition är att ständigt uppdatera dessa så att innehållet fortlöpande förnyas.
www.gamlahalmstad.se

HalmstadBudet är ett informationsblad för Föreningen Gamla Halmstads medlemmar.
© Föreningen Gamla Halmstad och respektive författare.
Med stöd av Kulturnämnden i Halmstad.
Layout: Christel Ek.

Tryck: Happy Print/HP Marketing i Halmstad AB.
FGH, Kungsgatan 25, 302 46 Hstd.Tel: 035-214040
Hemsida: www.gamlahalmstad.se
E-post: info@gamlahalmstad.se På grund av coronasmittan är kansliet stängt tills vidare.